

Stichting Poetry International

Bestuursverslag 2020

Inhoud

A. Bestuursverslag 2020

<i>Inleiding</i>	3
1. Terugblik op 2020	4
1.1 Korte reflectie op activiteiten en prestaties.....	4
1.2 Reflectie op beleidsuitgangspunten	5
1.2.1 Samenwerking	5
1.2.2 Innovatie	5
1.2.3. Educatie en talentontwikkeling	6
1.2.4 Internationale profilering	7
2. Activiteitenverslag 2020	8
2.1 On stage.....	8
2.2 Online activiteiten in 2020	9
2.3 Vaste activiteiten en projecten in 2020	9
3. Communicatie en marketing 2020 en publiek	10
3.1 Verzilveren van publieks- en communicatieresultaat voor festival	10
3.2 Ontwikkeling strategische inzet van communicatie-marketing en publieksbereik	10
3.3 Corona-alternatieven	10
4. Toelichting op de organisatie	14
4.1 Organisatie	14
4.2 Organisatieveranderplan.....	14
5. Toelichting bestuur en governance	15
5.1 Bestuur	15
5.2 Codes Diversiteit en Inclusie, Cultural Governance en Fair Practice.....	16
5.3 Acht principes Governance Code Cultuur 2020	16
6. Toelichting op het prestatieoverzicht	18
7. Toelichting op de jaarrekening 2020 en begroting 2021	20

Inleiding

In alle opzichten was 2020 voor Poetry International een uitzonderlijk jaar. De pandemie drukte net als bij vele anderen een grote stempel op de activiteiten en het wel en wee van de organisatie. Ook wij moesten ons jaarlijkse Poetry International Festival afgelasten, en dat was extra zuur na een zeer mooi 50^e jubileum in 2019. Desondanks waren er ook lichtpuntjes. Zo werd in samenwerking met Rotterdamse collega-instellingen in september een cultureel programma in de binnenstad van Rotterdam gerealiseerd en brachten diverse andere samenwerkingen mooie resultaten voort die naar meer smaakten. Het was organisatorisch een pittig jaar waarin veel flexibiliteit van de medewerkers werd gevraagd.

Het begon zo mooi. Na een prachtig 50^e jubileum in juni 2019 met inhoudelijke hoogtepunten en een groot publiekssucces, hoopten we natuurlijk de vruchten van dit succes te plukken en verder te verzilveren in het festival van 2020. Begin 2020 stonden alle seinen op groen om er een mooi jaar van te maken, maar met de snelle verspreiding van het virus hebben we begin april de knoop doorgemaakt en het festival afgelast. Gelukkig kon de uitreiking van de Buddingh'-prijs in juni nog wel doorgaan.

Nadat de eerste lockdown-fase wat losser werd, ontstond het plan om met een aantal Rotterdamse festivals in september een informeel cultuurprogramma te organiseren. In rap tempo werd zo met tien Rotterdamse festivals een mooi programma georganiseerd. Het resulteerde in een breed, gevarieerd festival in de binnenstad, genaamd *First Steps*, waarbij Poetry drie programma's voor zijn rekening nam. Dichters waren blij eindelijk weer te kunnen optreden, publiek stroomde toe (maar nooit teveel) en de samenwerkingspartners waren zeer tevreden met het resultaat.

Hoewel we aanvankelijk, net als veel anderen, hoopten dat in de periode hierna het ergste achter de rug was, werkten we de rest van het jaar vooral online verder. Een fijne uitzondering hierop was de actie met Stichting Droom en Daad om jonge Rotterdamse dichters een schrijfpdracht te geven, wat resulteerde in een prachtige poëziebundel. Deze werd in 5.000-voud in Rotterdam via boekverkopers en bibliotheken verspreid.

Ondanks de onzekere omstandigheden als gevolg van de pandemie, is het toch gelukt een ambitieus nieuw beleidsprogramma 2021-2024 te ontwikkelen met nieuwe beleidsprioriteiten en zijn directeur en team erin geslaagd de pandemie ten positieve te benutten als het gaat om experimenteren en vernieuwen. Nieuwe maatschappelijke veranderingen en wensen vragen eveneens om een wendbare organisatie. In 2020 is dan ook een veranderplan opgesteld waarmee PI in de komende jaren organisch kan groeien als het gaat om flexibiliteit, formatie, kennis en expertise. Dit geldt overigens niet alleen voor de werkorganisatie, ook het bestuur zelf heeft opnieuw kritisch gekeken naar haar samenstelling als het gaat om complementariteit van expertise, diversiteit en lokale binding. Deze analyse is benut bij het invullen van nieuwe bestuursfuncties in 2020 en begin 2021. Ten slotte is in kaart gebracht welke financieel administratieve verbeteringen nodig zijn om de wendbare organisatie die we graag willen zijn, maximaal te ondersteunen en te faciliteren.

Kortom, als bestuur kijken we terug op een bewogen jaar dat ondanks vele tegenslagen door de pandemie goede inhoudelijke resultaten heeft geboekt. Hiervoor spreken we onze expliciete dank uit naar directeur en team voor het getoonde uithoudingsvermogen, de creativiteit en flexibiliteit.

En natuurlijk danken we onze trouwe financiers zonder wie we niet in staat zouden zijn om stad, land en de wereld om ons heen te laten genieten van poëzie. Ook zij toonden flexibiliteit en wendbaarheid bij het aanpassen van regelingen en verstrekken van additionele steun waar nodig. Dit heeft ervoor gezorgd dat ons werk zoveel mogelijk doorgang heeft kunnen vinden.

We namen afscheid van de voorzitter Siebe Weide die zich jarenlang voor Poetry heeft ingezet. Zijn kennis, expertise, netwerk en groot hart voor onze missie en organisatie zal nog jaren renderen in ons werk; het bestuur is hem daar zeer dankbaar voor.

Met de lessen en nieuwe ervaringen uit 2020 in ons hart en hoofd bouwen we vol vertrouwen verder aan het festival van 10-13 juni in 2021. We kijken ernaar uit!

Namens het bestuur van Poetry International,
Mireille Pondman, Voorzitter bestuur Poetry International

1. Terugblik op 2020

In dit verslag wordt beknopt teruggeblikt op 2020. Na een algemene reflectie op het jaar en de verschillende programma(beleids)lijnen, worden de verschillende on stage en online activiteiten belicht en zullen de communicatie- en publieksresultaten worden toegelicht. Ten slotte is er aandacht voor de organisatie, het bestuur, de prestaties en de financiën in het afgelopen jaar.

1.1 Korte reflectie op activiteiten en prestaties

Het jaar 2020 begon goed. Het jaarlijkse festival was in voorbereiding en in volle vaart werkten we in januari 2020 verder aan ons meerjarenbeleidsplan 2021-2024 waarvoor we diverse aanvragen deden op landelijk en gemeentelijk niveau. Na een prachtig 50^e jubileum van het Poetry International Festival in juni 2019 wilden we natuurlijk in volle vaart verder en het succes prolongeren en bovendien meer nieuw, jonger en diverser publiek voor het festival van 2020 aantrekken. Enerzijds door meer in te zetten op publiekswerking en anderzijds op een meer gefocuste festivalcampagne. In de loop van maart kwamen evenwel steeds meer signalen uit het buitenland dat veel internationale dichters aarzelingen hadden om naar het festival te komen (gepland voor 25-28 juni). Aanvankelijk dachten dat we daar wel oplossingen voor te vinden, maar in korte tijd zegden steeds meer dichters af en moesten we begin april besluiten het festival uit te stellen. En hoewel we nog hoopten het festival later in het jaar te kunnen laten doorgaan, werd na een aantal weken duidelijk dat we het jaarlijkse festival voor 2020 definitief zouden moeten afgelasten. Met pijn in ons hart.

De pandemie drukte net als bij vele anderen een grote stempel op al onze activiteiten en het wel en wee van de organisatie. We hebben diverse alternatieven onderzocht voor het festival, zowel fysiek als online. Een verschuiving van het festival later in het jaar bleek geen haalbare kaart. De eerste lockdown duurde langer dan verwacht en het was onduidelijk wanneer weer wat zou kunnen plaatsvinden; binnen of buiten. Ook bleek dat veel voorstellingen, optredens en festivals uit de periode maart-mei 2020 al naar het najaar van 2020 waren doorgeschoven, waardoor de uitgaansagenda later in het jaar steeds voller werd. We hebben toen besloten in te zetten op samenwerkingen met andere partijen; mee te liften op programma's van anderen en/of onze expertise en kleinere programma's met poëzie en dichters aan andere festivals en organisaties te verbinden. Ook wij hebben serieus overwogen en onderzocht om het festival online te doen, maar na een korte onderzoeksperiode (april 2020) werd duidelijk dat we veel meer tijd en geld nodig hadden om een goed en kwalitatief alternatief te ontwikkelen, en dat we liever onze tijd en aandacht aan meer structurele online-programma's en -vormen wilden besteden. Daarmee is overigens wel de basis gelegd voor het verder ontwikkelen van verschillende kleinere initiatieven in de loop van 2020 (o.m. korte films in samenwerking met Rotterdamse Dakendagen) en onze bijdrage aan de Poëziweek 2021 en de basis voor het festival in 2021.

Het was organisatorisch een pittig jaar waarin veel flexibiliteit van de medewerkers werd gevraagd. Na de heftige teleurstelling van het moeten uitstellen c.q. afgelasten van het festival, hebben we weer moed verzameld om alternatieven te ontwikkelen. Dat ging de ene keer wat makkelijker dan de andere keer. En ook bij ons was het op afstand werken en online moeten communiceren (via Zoom) niet altijd even gemakkelijk. Juist omdat het voor dit werk zo essentieel is om ideeën samen verder uit te werken, al dan niet spontaan, en de wisselwerking tussen inhoud, productie en communicatie te laten 'rijpen', is dat een hele zoektocht gebleken. Technisch gezien gaat dat ondertussen prima, maar het creatieve samenwerkingsproces (1+1=3) via online vergaderen blijft suboptimaal.

Ondanks het feit dat veel activiteiten en het festival niet door konden gaan, waren er gelukkig ook enige hoogtepunten, zoals de uitreiking van de Buddingh'-prijs aan Jens Meijen en de samenwerking met een tiental Rotterdamse festivals in september. Ook de publicatie van de Lockdown-bundel en de vele kleine en grote samenwerkingen maakten het toch tot een mooi jaar. Kortom, 2020 was een pittig maar avontuurlijk jaar dat nog lang in onze herinnering zal blijven.

1.2 Reflectie op beleidsuitgangspunten

Naast de verschillende concrete activiteiten, spelen ook diverse beleidsdoelstellingen en –overwegingen een rol bij de ontwikkeling van het programma en de manier waarop we onze activiteiten voor de middellange en lange termijn ontwikkelen. Voor 2020 en de komende jaren wil Poetry zich nadrukkelijker met publiekswerking bezighouden, zich meer verankeren in de stad, nog meer samenwerken met andere organisaties en meer diversiteit in de organisatie en activiteiten realiseren. Daar zetten we stevig op in.

1.2.1 Samenwerking

Samenwerking is voor Poetry altijd belangrijk geweest. Met name met landelijke en internationale organisaties is daaraan vorm en inhoud gegeven. Daarenboven willen we ook de lokale samenwerking en verankering meer aandacht geven. Een lokale langjarige samenwerking is er al meer dan dertig jaar via ‘Het gedicht is een bericht’, de Rotterdamse vuilniswagens die met een dichtregel rondrijden, maar ook met andere organisaties. De wens om zowel op lokaal als (inter)nationaal niveau nog meer samen te werken, is mede door de pandemie sneller in vervulling gegaan. Dit leidde onder meer tot verschillende samenwerkingen met Rotterdamse Dakendagen via de films voor de Dakendichters (Buddingh’-prijs) als in de gezamenlijke Dakendichter Tours die we uitvoerden. Ook de Rotterdamse samenwerking binnen het culturele programma 'First Steps' (zie...) en de samenwerking met Stichting Droom en Daad ten behoeve van de Lockdown-gedichtenbundel zijn hier een voorbeeld van. Ook stonden we open voor samenwerking met partners waar de verschillende expertisen samen werden gebracht en dat leidde onder meer tot het gezamenlijk inhoudelijk verder vullen van de website 'Dichters op Reis, in samenwerking met IVN, de ondersteuning van een dichter in het programma van het Rotterdamse Boekenbal (uitgesteld tot begin 2021) en programma's in boekhandel Donner. Tevens werkten we samen met het VPRO-programma Mondo in het kader van 'Dichter aan de lijn' en het landelijke DRONGO-talenfestival. En daarnaast was er internationale samenwerking met het Poëziecentrum Gent, ter voorbereiding van de Poëzieweek 2021 en de gezamenlijke podcast die in dat kader werd voorbereid.

Daarnaast werden we nog actiever in de verschillende netwerken binnen Nederland, waaronder Kunsten '92. De pandemie leidde er onder meer toe dat verschillende Nederlandse letterenorganisaties meer met elkaar wilden uitwisselen over hoe om te gaan met de gevolgen van corona en de daarmee gepaard gaande maatregelen. Dit leidde tot gesprekken over de ontwikkeling van scenario's, het opvangen van de economische – en publiekstegenvallers en het geven van opdrachten aan kunstenaars, dichters, schrijvers of vertalers, en nadenken over de concretisering van de Code Fair Practice. Een en ander heeft tot een lobby platform voor de landelijke letteren geleid, waarbij Poetry een actieve rol in de kerngroep heeft genomen.

Ook lokaal is Poetry actief in diverse platforms, waaronder het Directeurenoverleg, en bij diverse discussies die de RKC organiseerde rondom corona. Mede naar aanleiding van het samenwerkingsprogramma 'First Steps' heeft een aantal betrokken festivals (Operadagen, Rotterdamse Dakendagen, Circusstad en Poetry) het initiatief genomen vaker met elkaar én met de Stichting Rotterdam Festivals en de RKC van gedachten te wisselen over o.m. het festivalbeleid in Rotterdam.

1.2.2 Innovatie

Het presenteren van vernieuwingen binnen de poëzie is een van de belangrijkste drijfveren voor Poetry. Dat tonen we via de keuze van actuele dichters en poëzie, via het festival en de vertalingen, en andere programma's. Daarnaast gebeurt dat ook voor een belangrijk deel digitaal en online. Daar legden we in 2020 het accent op.

Sinds 2002 heeft Poetry zich voor internationale poëzie online ingezet. Dat leidde tot een grote internationale collectie gedichten in het Poetry Internationale Web, sinds 2019 *ARCHIVES* genaamd. Het werk van ongeveer 1100 dichters en zo'n 12.000 gedichten is hierin opgenomen. Deze collectie bestaat uit gedigitaliseerd en audio/video werk van festivaldichters van de afgelopen twintig jaar, profielen van 110 Nederlandstalige dichters en poëzie, én voor 50% uit internationale dichters die door 10-15 internationale landenredacteurs in de afgelopen 20 jaar bijeen zijn gebracht. In 2020 waren er aanvullingen en updates uit o.m. Nederland, China, het

Verenigd Koninkrijk en India. Naast de updates en uitbreidingen van zowel de internationale als Nederlandstalige poëzie, verleidden we via zogenoemde *Archive Tours* op thematische wijze verschillende doelgroepen om de poëzieverzameling opnieuw te bekijken (zie par. 4).

Daarnaast konden we, dankzij een tweejarige projectfinanciering van het Letterenfonds ('Innovatie en Talentontwikkeling') onze plannen voor innovatieve formats uitwerken. De voorbereiding van een podcast en diverse online-programma's werden in het 4e kwartaal ter hand genomen. De podcast wordt eind januari 2021 gepubliceerd. Steeds meer dichters experimenteren met de inzet van nieuwe technologieën, met multimediale poëzievormen zoals poëziefilms, interactieve installaties, games en audiowerken. In 2020 konden we daar de resultaten nog niet van laten zien, maar we hopen dat in 2021 verder op te pakken.

Vanaf eind 2020 zijn we, samen met DEN, begonnen aan het ontwikkelen van een digitale strategie, waarbij zowel de online-activiteiten en -collecties tegen het licht worden gehouden, als ook de digitale ambities en behoeften van content en communicatie worden geanalyseerd. Doel is onder meer onze online aanwezigheid te versterken en meer digitale gebruikers te trekken. De resultaten worden in het voorjaar van 2021 verwacht.

1.2.3. Educatie en talentontwikkeling

Louder Than A Bomb

Sinds 2014 organiseren we het binnenschoolse educatieprogramma 'Louder Than A Bomb'. Samen met een aantal Rotterdamse scholen begeleiden we dit educatieprogramma dat gericht is op het ontdekken en zelf schrijven van poëzie, *slam poems* en *spoken word*. Inspiratiebron voor dit traject is de documentaire '*Louder Than a Bomb*' waarin jongeren dankzij *slam poetry* aan zelfvertrouwen winnen en hun creatieve talent ontdekken. Het programma zou in 2020 twee trajecten volgen: het cultuurtraject en het festivaltraject. Het Rotterdamse cultuurtraject, in samenwerking met KC-R, met workshops over *slam poetry* en het zelf schrijven van gedichten vindt plaats in de klas. Het schooltraject zou in april plaatsvinden en moest gecancelled worden. En door het afgelasten van het festival kon het festivaltraject niet doorgaan. Daarnaast wilden we in 2020 het huidige programma onder de loep nemen en het inhoudelijk sterker aan Poetry en (internationale) poëzie en poëzieonderwijs binden. Deze inzet en versterking zullen we in 2021 en 2022 verder ter hand nemen.

Poetry Academy:

Al een aantal jaren bieden we schrijf-, lees- en vertaalworkshops aan, zowel binnen als buiten de festivalperiode onder de noemer 'Poetry Academy'. Een aantal schrijfcursussen was in 2019 reeds gestart en deze cursussen werden tijdens de eerste lockdown online voortgezet. De geplande korte schrijfcursussen voor het voorjaar van 2020 (dus in de lockdown) zijn evenwel gecancelled. Wel zijn verschillende korte online-leesworkshops opgezet en die vonden direct gretig aftrek. Vier avonden met 8 tot 12 deelnemers onder leiding van een workshopleider en met live deelname van een dichter. We deden verschillende online series; rondom de nominaties van de jaarlijkse Buddingh'-prijs en een serie rondom jonge dichters, mét livegesprekken met de dichters in de workshop. Voor de Buddingh'-series: Jens Meijen, Iduna Paalman, Jérôme Gommers en Laurine Verweijen. Voor de jonge-dichter-series: Radna Fabias, Marieke Lucas Rijneveld, Roelof ten Napel en Asha Karami. Uit een enquête onder de deelnemers bleek de waardering groot voor de korte en intensieve duur van de cursus, de mogelijkheid juist nieuwe dichters en poëzie te ontdekken, samen daarover van gedachten te wisselen en vooral de kans om een 'echte dichter' kort in de zoom te ontmoeten en aan hem of haar vragen te kunnen stellen. Het aantal aanmeldingen overtrof onze verwachtingen, en juist omdat het online was en het relatief weinig extra organisatie vergde, konden we al snel meerdere series opzetten en aanbieden. Waar tot dan toe deelnemers vooral uit Rotterdam afkomstig waren, kwamen de online-deelnemers uit heel Nederland. Deze workshops bieden ons de mogelijkheid binding te houden met een publiek dat in poëzie geïnteresseerd is. We hebben besloten om ons in de komende tijd vooral te concentreren op lees- en vertaalworkshops, die we ook vaker online zullen aanbieden.

1.2.4 Internationale profilering

In de loop der jaren hebben we een groot internationaal netwerk van dichters, vertalers, festival(programmeurs), letterenorganisaties en makers uit diverse disciplines opgebouwd. Zo laten we alle gedichten en andere teksten door professionele vertalers vertalen naar het Nederlands en het Engels. In aanloop naar het festival van 2020 hadden we al werk laten vertalen van reeds uitgenodigde dichters. Dat vertaalde werk wordt in 2021 of in 2022 alsnog ingezet en is daarmee niet verloren gegaan.

Juni 2020 stond online in het teken van de campagne *Campagne #Explore Dutch Poetry*, met aandacht voor de internationale promotie van Nederlandstalige poëzie. De campagne kwam tot stand onder meer in samenwerking met het Letterenfonds dat in het kader van de campagne [New Dutch Writing](#) het werk van Nederlandse schrijvers in het Verenigd Koninkrijk stimuleert. Voor Poetry was het een goede aanleiding om de profielen van 10-15 Nederlandstalige dichters bij te werken in onze internationale database (ARCHIVES/[poetryinternational.org](#)). En we ontwikkelden een actieve campagne via sociale media: [Explore Dutch Poetry](#). Het Nederlands Letterenfonds stelde in het kader van New Dutch Writing ook de Engelstalige brochure 'New Dutch Poets' samen, die wij verder verspreidden en waarvan wij de teksten op onze site gebruikten. Deze lijn zetten wij de komende jaren voort in het kader van de promotie van Nederlandstalige poëzie (zie par. 4).

Wij koesteren het internationale netwerk, breiden het uit en vervullen met enthousiasme de rol van internationaal platform, teneinde kennisuitwisseling te stimuleren en nieuwe gezamenlijke initiatieven mogelijk te maken. Daar konden we in 2020 via online-meetings en informele contacten invulling aan geven, maar de geplande professionele meeting tijdens het festival kon helaas niet doorgaan. Eind 2020 werd samen met het Poëziecentrum Gent een gezamenlijke podcast voorbereid.

2. Activiteitenverslag 2020

In 2020 organiseerden we, ondanks de beperkingen, tal van activiteiten *on stage* en *online*. Een aantal activiteiten werd afgelast of verschoven. Veel van de activiteiten werden in samenwerking met anderen gerealiseerd.

2.1 On stage

Poetry International Festival 25-28 juni 2020

Begin april 2020 besloten we het Festival, dat gepland was in de Doelen, uit te stellen. Het festival is vervolgens, na een eerste uitstel, uiteindelijk afgelast. De reeds in opdracht gegeven vertalingen zijn wel afgerond en worden voor 2021 of voor andere activiteiten ingezet. De gecontracteerde dichters en andere makers hebben we geheel of gedeeltelijk het honorarium betaald.

Samenwerking Rotterdamse festivals in september: First Steps

Op 19 september 2020 vond 'First Steps' – een samenwerkingsprogramma tussen Rotterdamse festivals – plaats met onder meer Circusstad, Operadagen, Dakendagen, Rotterdam Festivals, Gergiev en Motel Mozaïque. Aanleiding was dat veel festivals eerder in het jaar niet hadden plaatsgevonden en zich met een cultureel programma aan het Rotterdamse publiek wilden presenteren. Context was binnen de onthulling van het beeld "750 Jaar Dam in de Rotte". Ongecompliceerd en relatief snel slaagden de betrokken organisatoren erin een programma te organiseren dat zowel corona-proof en toch publieksaantrekkelijk was. Rekening werd gehouden met het feit dat er niet teveel mensen mochten komen, dat de Gemeente heel voorzichtig was met coronamaatregelen en vergunningen en ook dat dichters nog wat voorzichtig waren.

Poetry nam deel aan het geheel met een drietal programmaonderdelen verspreid door de binnenstad: een optreden van de dichter Mustafa Stitou op het Stadspodium bij de Laurenskerk plus een open poëzie-spokenword workshop onder leiding van Jermaine Berkhoudt en Karin Kalmthout. Daarnaast waren er zes 'Dakendichtersroutes' in samenwerking met Rotterdamse Dakendagen over een aantal Rotterdamse daken waar dichters Iduna Paalman, Elten Kiene en en jeugdstadsdichter Vienne Haagoort het publiek opwachtten. En een Talk Poetry in de Doelen. Stadsdichter Dean Bowen en de dichters Asha Karami en Frank Keizer gingen in gesprek over 'Waarheid', 'Verbeelding' en het schemergebied tussen fictie en non fictie, in de poëzie en in de wereld om ons heen. De dichters openden het gesprek met gedichten en Animistic Beliefs (Linh Luu) speelde clubvriendelijke elektro ritmes, loops en samples met analoge percussie. Ook traden Dean Bowen en Linh Luu samen in een nieuwe productie op. Zij konden rekenen op ruim zestig bezoekers.

Deze samenwerking met de andere festivals is uitgebreid geëvalueerd. De winst is dat de festivals elkaar nu gemakkelijker voor samenwerking en afstemming kunnen vinden. Ook zullen we gezamenlijk meer afstemmen richting gemeente, Rotterdam Festivals en politiek.

Dichter aan de lijn

Met VPRO Mondo en dichter Jaap Robben ondersteunde Poetry het project Dichter aan de lijn. Dichters belden mensen die thuis zaten voor een gesprek en een gedicht. Filmpjes van die gesprekken werden zes zaterdagavonden uitgezonden in Mondo (NPO2). Er waren meer dan 550 aanvragen om gebeld te worden en er waren 17 dichters van dienst. Deelnemers waren: Jaap Robben, Iduna Paalman, Ellen Deckwitz, Neske Beks, Ingmar Heytze, Elfie Tromp, Vrouwkje Tuinman, Ted van Lieshout, Edward van de Vendel, Tsead Bruinja (Dichter des Vaderlands), Paul Bogaert, Anneke Brassinga, Maria Barnas, Roberta Petzoldt, Alfred Schaffer, Gershwin Bonevacía, Asha Karami (zie par. 4).

Lockdownbundel – Gedichten voor een ongewone tijd

Stichting Droom en Daad nodigde Poetry International uit om samen op te trekken en tien Rotterdamse dichters een opdracht te geven om een gedicht over/in de lockdown (april-juni 2020) te schrijven. Zo kwam de tien gedichten tellende bundel Lockdown bundel - Gedichten voor een ongewone tijd tot stand. Aanvankelijk was het

idee om vijf Rotterdamse dichters een gedicht te laten maken bij een fototentoonstelling rondom de pandemie. Later wijzigde dit in een opdracht aan tien dichters om een gedicht te schrijven van hun ervaring en beleving in de eerste lockdown. Vervolgens werd besloten tot een publicatie van deze gedichten in een oplage van 5.000 stuks als poëziecadeau voor Rotterdammers. De bundel werd gedistribueerd via tien Rotterdamse boekverkopers en via de bibliotheek. Met het oog op de Sinterklaas- en kerstinkopen werd de bundel eind november in de stad 'gepresenteerd': op zaterdag 21 november bij boekhandel Van Gennep en rond de Nieuwe Binnenweg, in Leeszaal West en via de lokale zender Open Rotterdam met Elten Kiene, Dean Bowen, Elfie Tromp, Wessel Klootwijk en Maureen Ghazal. Op zondag 22 november nam wethouder Saïd Kasmi de bundel in ontvangst en lazen dichters uit hun bundel in boekhandel Donner voor met Tomas de Paauw, Marina Hirschfeld, Frank Keizer en Elfie Tromp.

2.2 Online activiteiten in 2020

We ondernamen diverse online activiteiten in 2020, waaronder deelname aan de Week van het Nederlands (eerste week oktober) met het project Dichter op Reis-gedichten samen met IVN. Ook waren er diverse online bijdragen aan onder meer *het Drongo Talentfestival of Dichter in Drag* (zie uitgebreide toelichting in par. 4).

2.3 Vaste activiteiten en projecten in 2020

33^e Buddingh'-prijs

Sinds 1988 bekroont Poetry International jaarlijks het beste Nederlandstalige poëziedebuut met de C. Buddingh'-prijs. Met de prijs beoogt Poetry International meer aandacht te genereren voor talentvolle nieuwe stemmen in de Nederlandstalige poëzie. De jury van de Buddingh'-prijs 2020 bestond uit Ernestine Comvalius, Lies van Gasse, en Dieuwertje Mertens en vergaderde online over de nominaties. Vier genomineerden werden donderdag 7 mei bekendgemaakt. De uitreiking vond live plaats op 26 juni in de tuin van Poetry International. Zowel online, maar ook offline, dus in het echt. Met een klein gezelschap van juryleden, de winnaar, stakeholders en betrokkenen. Veertig mensen waren daarbij aanwezig. Dit werd zeer op prijs gesteld door prijswinnaar Jens Meijen en de drie genomineerden Iduna Paalman, Jérôme Gommers en Laurine Verweijen (de laatste twee waren ook aanwezig).

Ook is er een korte animatiefilm en film met Jens Meijen (in samenwerking met Rotterdamse Dakendagen) gemaakt. Via sociale media, pers en een online-leesclub rond de nominaties is er veel aandacht voor de bundels en de prijs gegenereerd; zo gaven drie boekverkopers via social media hun kijk op de nominaties.

Het gedicht is een bericht

Sinds 1988 rijden de vuilnis- en veegwagens van Stadsbeheer Rotterdam (v/h Roteb) met dichtregels van Poetry International festivaldichters op de flanken door de Rotterdamse straten. In 2020 zijn 10 wagens met nieuwe dichtregels getooid. Vijf van dichters van het 50ste Poetry International Festival in 2019, en vijf regels uit het uitgebreide festivalarchief.

Poet-in-Residence: LPGF

De ondersteuning door het Ludo Pieters Gastschrijversfonds was reeds toegezegd en de kandidaat voor de jaarlijkse Poet in Residency stond vast, maar helaas moesten we het verblijf verschuiven naar 2021. Corona-maatregelen en onzekerheden over reizen naar en binnen Europa speelden hierbij een doorslaggevende rol.

3. Communicatie en marketing 2020 en publiek

Communicatie en marketing zou in 2020 in het teken staan van het verzilveren van het succes van de 50^e festivaleditie in 2019 en de voorbereidingen van het Meerjarenbeleid 2021-2024. We moesten evenwel al snel reageren op de corona-beperkingen en -omstandigheden die in hoge mate daarmee onze voornemens bepaalden en inperkten.

3.1 Verzilveren van publieks- en communicatieresultaat voor festival

Met dubbele publiekscijfers, 54% nieuwe bezoekers en hoge waardering voor het 50ste Poetry International Festival (2019) vers in het geheugen, en het meerjarenbeleidsvoornemen 'Ramen en deuren wijd open', begonnen we met de ontwikkeling van een nieuwe visie met meer aandacht voor duurzame verbinding met jong en divers publiek. De corona-pandemie en de daaruit voortvloeiende noodgedwongen annulering van het festival gooiden evenwel roet in het eten. Toch hebben we ook zonder festival én met de inzet van onze websites, nieuwsbrieven, sociale media en alternatieve activiteiten in samenwerking met andere organisaties goed contact kunnen houden met ons vaste publiek en in enkele gevallen – via nieuwe partners - nieuw publiek bereikt.

3.2 Ontwikkeling strategische inzet van communicatie-marketing en publieksbereik

Het succes van het 50ste Poetry International Festival lag in de aantrekkingskracht van het bijzondere jubileum voor publiek en pers, maar zeker ook in de vernieuwde compacte programmering, grote namen uit de dichterswereld, aansprekende en thematisch passende muzikale producties en samenwerkingen, aansluiting bij actuele maatschappelijke thema's en programma's waar de festivalsfeer de hoofdrol kreeg met dichters die zich (ook) van een andere kant lieten zien. Het droeg allemaal bij aan de diversiteit en kwaliteit van het festival, en aan de waardering ervan door het publiek.

Ook de verhoogde communicatie-inzet – met extra mensen voor bijvoorbeeld pers- en marketingondersteuning en substantieel meer financiële ruimte - was een belangrijke factor in het succes van deze feestelijke festivaleditie. Om het succes te prolongeren en bovendien meer nieuw, jonger en diverser publiek voor het festival van 2020 aan te trekken, kozen we voor het verankeren van de succesfactoren van 2019 als vertrekpunt voor het maken van programma's en het voeren van communicatie. De komende jaren willen we explicieter aandacht besteden aan het (be)trekken van nieuwe doelgroepen, en daar naast communicatie en marketing ook nog meer op de programmering afstemmen, door meer in te zetten op publiekswerking en op een meer gefocuste festivalcampagne.

Samen met het Rotterdamse marketing- en communicatiebureaus Friends For Brands hebben we een nieuw (communicatie)verhaal en een aansprekende festivalcampagne ontwikkeld. Hoewel de festivalcampagne slechts zeer gedeeltelijk is ingezet vanwege annulering van het festival, hebben we met het voorwerk belangrijke stappen gezet voor de volgende festivaledities. Ook is het aantrekken van een 'verbinder' (publiekswerking) voorbereid; iemand die op basis van kennis en informatie uit verschillende onderzoeken nieuw jong en divers publiek duurzaam gaat verbinden met de uiteenlopende activiteiten van Poetry International, te beginnen met het Poetry International Festival in juni 2021.

3.3 Corona-alternatieven

Net als veel andere culturele instellingen is Poetry International tijdens de eerste lockdown in maart op zoek gegaan naar online programma-alternatieven. Vanuit marketing- en communicatieoogpunt was het van groot belang om contact te houden met het publiek en formats te ontwikkelen waarmee nieuw publiek kon worden bereikt. In de meeste gevallen hebben we met dat doel voor ogen, inhoudelijke content voor onze sociale kanalen Facebook en Instagram ontwikkeld; een combinatie van communicatie en programma dus.

Dichter aan de Lijn i.s.m. VPRO Mondo

Met de lockdown in maart 2020 zaten vele mensen ineens thuis. Dichter Jaap Robben stelde voor om mensen te bellen voor een gesprek en een gedicht om ze een hart onder de riem te steken. VPRO Mondo en Poetry schaalden zich achter het plan waarmee via de uitzendingen van Mondo, en de websites en sociale kanalen van Mondo, Poetry en de dichters zelf een breed cultureel geïnteresseerd publiek met poëzie kon worden getroost en geïnspireerd. Via de filmpjes in de zes Mondo's op TV alleen al bereikte Dichter aan de Lijn ruim 300.000 kijkers met een brede culturele interesse. Via de eigen website en sociale media troostten en inspireerden we nog eens zo'n 4000 poëzieliefhebbers.

#ExploreDutchPoetry / i.s.m. Nederlands Letterenfonds en New Dutch Writing

In het kader van New Dutch Writing werken Poetry International en het Nederlands Letterenfonds samen om Nederlandse auteurs een podium te bieden in het buitenland, met name in het Verenigd Koninkrijk. Poetry International lanceerde in mei de campagne #ExploreDutchPoetry die een jonge generatie Nederlandse dichters met werk in Engelse vertaling over het voetlicht bracht. De campagne werd gevoerd via de Poetry-websites, nieuwsbrieven en sociale mediakanalen en was in eerste instantie gericht op professionals op het gebied van literatuur en events. We bereikten ook een grote schare poëzieliefhebbers en lezers met vertaald werk en informatie over een aansprekende generatie jonge Nederlandse dichters. Totaal bereik van 76.089 personen, 2736 "betrokkenen".

First Steps

De initiatiefnemers bedachten een collectieve campagne en die werd door Rotterdam Festivals uitgevoerd; 'samen', 'veelzijdig' en 'eindelijk weer cultuur' vormden de centrale boodschap. Elke organisatie voerde daarnaast campagne voor de eigen festivalprogramma's. Poetry International trok daarin op met Rotterdamse Dakendagen en dat leverde voor zes tours in totaal 60 bezoekers op voor de 'Dakendichters'. Voor de talkshow in de Doelen ging een e-mailing naar de festivalbezoekers van 2019 en ander poëziepubliek van de Doelen uit; met het maximale aantal van nog eens 60 bezoekers. Uitwisseling van publiek van verschillende festivals vond misschien het meest plaats bij het Stadspodium. Met een speciaal gemaakt videoverslag en een extra social media expert brachten we onze First Steps-events ook breed bij het Poetry-publiek dat er deze dag niet bij kon zijn. Poetry trok in totaal 290 bezoekers voor deze eigen events.

Drongo Talenfestival

In oktober presenteerde het Drongo Talenfestival haar festival online. Het kent een brede en meertalige achterban van taalliefhebbers, waaronder docenten, studenten, bibliotheekmedewerkers en auteurs. Poetry International leverde een inhoudelijke bijdrage met de aftermovie en videovoordrachten van het 50ste Poetry International Festival (o.a. The Last Poets, Patricia Lockwood, Lieke Marsman en Marieke Lucas Rijneveld) en films van Rotterdamse dichters om zo een nieuw, breed samengesteld publiek van taalliefhebbers te bereiken.

Online Leesclubs

In het kader van de Poetry Academy schakelden we onze workshopactiviteiten naar online-aanbod. Voor de C. Buddingh'-prijs en de Poetry Academy is Poetry International in 2020 Online Poëzieleesclubs gestart. Dat was aanvankelijk noodgedwongen, maar leverde goede resultaten op. Niet alleen waren alle cursussen volgeboekt, ook deden er lezers mee die ver weg woonden en daarom bij een normale leesclub niet zouden hebben deelgenomen. Mede doordat inschrijving en betaling nu via het ticketsysteem verloopt, zijn de leesclubs nu ook sneller een eenvoudiger te organiseren. In totaal deden 81 mensen mee.

Dichter op Reis / IVN - Week van het Nederlands

Eveneens in oktober organiseerde het Instituut voor Neerlandistiek de Week van het Nederlands. IVN heeft een grote achterban van docenten Nederlands en hun leerlingen/studenten verspreid over de wereld. Samen met IVN ontwikkelde Poetry International de wereldkaart Dichter op Reis die deze week werd gepresenteerd en

bestond uit reisgedichten van Nederlandse dichters uit het archief van Poetry International. Ook op deze manier kwamen we in contact met nieuw publiek. Dichters op reis heeft in 2020 1026 mensen bereikt.

Lockdown – Gedichten voor een ongewone tijd / i.s.m. Stichting Droom en Daad

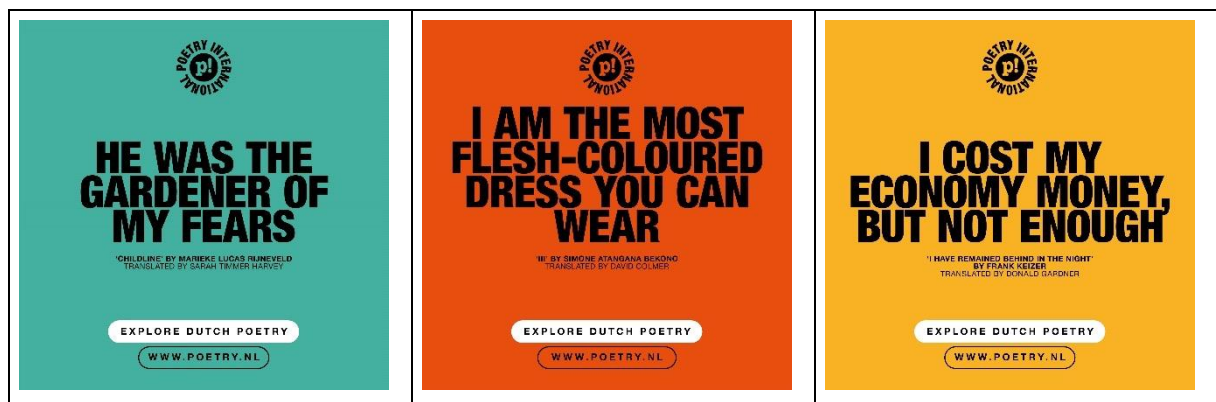
In november presenteerden Poetry International en Stichting Droom en Daad de dichtbundel *Lockdown – gedichten voor een ongewone tijd*. De bundel is in een oplage van 5.000 stuks verspreid aan het Rotterdamse publiek, via een van de tien deelnemende Rotterdamse boekwinkels of bij een van de filialen van Bibliotheek Rotterdam. Met het project versterkten we de banden met de jonge generatie Rotterdamse dichters en spoken word-artiesten en deelden we onze liefde voor hen met een breed lezerspubliek. Door de sociale media campagne en samenwerking met Open Rotterdam en Uitagenda Rotterdam bereikten we online nog eens vele Rotterdammers met de gedichten uit dit sympathieke initiatief.

Dichter in drag / met Elfie Tromp en Nederlands Letterenfonds

In december startte Rotterdams schrijfster en performer Elfie Tromp een nieuwe serie *Dichter in drag* op Instagram-TV, financieel ondersteund door Nederlands Letterenfonds. Poetry International heeft de serie communicatief geadopteerd en inhoudelijk ondersteund. We kondigen alle afleveringen aan via poetry.nl, nieuwsbrief en social mediakanalen en promoten via dezelfde kanalen het terugkijken van afleveringen. Met de serie bereikten we met de vier afleveringen in december 2020 al ruim 15.000 kijkers (live en on demand) waarvan 42% jonger dan 35 jaar. Met thematisch gekozen gedichten afkomstig van Poetry International Archives verwijst Dichter in drag een aanzienlijk jong publiek naar meer dichters en gedichten op onze website.

Archive Tours

Met de thematische online poëzietours met gedichten uit het festivalarchief o.a. over 'Troost', 'reizen in je hoofd', LHBTI+ dichters (in het kader van Amsterdam Pride) en Franstalige poëzie (in het kader van de Tour de France die eind augustus van start ging) hielden we via onze sociale mediakanalen contact met ons publiek op basis van actualiteit en poëzie. Bijvoorbeeld: met de LHBTI+ Poetry Pride tour bereikten we via de vijf sociale kanalen (Facebook en Twitter NL en Internationaal, Instagram) met de presentatie van 13 dichters in evenzoveel posts 50.000 mensen en een betrokkenheid (like, share, comment) van 1300 mensen.

Jaarlijks publieksonderzoek

Vanuit marketingoogpunt voert Poetry International jaarlijks onderzoek uit onder festivalbezoekers, om inzicht te krijgen in de samenstelling van het publiek, hun waardering voor het festival en de effectiviteit van marketing en communicatie. In 2020 heeft dit onderzoek vanwege het wegvallen van het festival niet plaatsgevonden. Wel heeft Poetry International deelgenomen aan onderzoek van Rotterdam Festivals over alternatieve online

programmering en hebben we gegevens aangeleverd over het publiek dat in 2020 deelnam aan onze activiteiten voor het WHIZE onderzoek over de samenstelling van ons publiek volgens het Rotterdamse doelgroepenmodel.¹

Conclusie

De geslaagde nieuwe online formats en de partnerschappen die we dit jaar vonden, werken we de komende jaren op het gebied van programmering en marketing-communicatie uit op zoek naar nieuw, jonger en diverser publiek. Het hoofddoel van alle alternatieve activiteiten was om in contact te blijven met het (festival)publiek en onze volgers op sociale kanalen. Met de samenwerkingen met VPRO Mondo, Drongo, IVN en Elfie Tromp streefden we naar naamsbekendheid bij een nieuw publiek van taal- en cultuurliefhebbers. Omdat die activiteiten deels via onze eigen kanalen hebben plaatsgevonden, is het lastig in cijfers aan te geven wat het resultaat daar van is. Voor 2021 zullen we online activiteiten preciezer in kaart brengen.

---

¹ De resultaten van het onderzoek naar alternatieve online activiteiten zijn inmiddels bekend en laten zien dat Rotterdamse instellingen een grote diversiteit aan online activiteiten hebben gepresenteerd om in contact te blijven met hun achterban en zelfs nieuw publiek te bereiken. Het onderzoek geeft nuttige learnings bijvoorbeeld over het belang van interactiviteit, over de lengte van online programmering, over de kracht van hybride programmering (mix van fysiek en online) en ervaringen met het vragen van 'entree' voor online programma's.

4. Toelichting op de organisatie

4.1 Organisatie

De organisatie werkte in 2020 met 4,5 fte, verdeeld over 9 personen. Voor verschillende activiteiten werden freelancers en vrijwilligers ingeschakeld. Vanaf eind 2020 is een opdracht gegeven om een functiehuis te ontwikkelen en functieprofielen te actualiseren.

In 2020 werkten Jan Baeke en Feline Streekstra als programmeurs. Feline Streekstra stopte per 1 augustus 2020 (programmering en coördinator vertalingen); haar functie is vooralsnog tijdelijk ingevuld. Daarnaast werken Marjolijn Abel (productie), Jan Coerwinkel (communicatie) en Jan Willem van Hemert (web/Archives) voor Poetry International. Tijdelijk in dienst waren Jamilla Koetsier (office management) en Emma Parmentier (directiesecretaris / zakelijk beheer). Inez Boogaarts is sinds 1 oktober 2019 als directeur in dienst. Daarnaast waren freelancers Lars Brouwer (zakelijk) en Nienke van Wijk (festival/projecten) actief.

Langjarige, vaste vrijwilligers Alice Voortman-Frielink en Christie van Hoffe namen, mede door de corona-omstandigheden, in 2020 afscheid. Workshopleiders voor het educatieprogramma 'Louder Than A Bomb' waren: Ivan Words, Karin van Kalmthout, Mariana Hirshfeld en Jermaine Berkhoudt; helaas kon dit programma niet doorgaan. Workshopdocenten voor de Poetry Academy waren Peter Swanborn en Myrthe Leffring.

4.2 Organisatieveranderplan

Na het succesvolle jubileum in 2019 bleek bij de vaststelling van de Jaarrekening 2019 in maart 2020 dat het succes ook een forse financiële wissel op de organisatie had getrokken. Met een negatief resultaat van 100.000 Euro daalde het eigen vermogen tot ongeveer 54.000 Euro, waarmee de financiële weerstand van de organisatie een grotere risicofactor werd, en nadrukkelijk aandacht behoeft. De organisatie had in het verleden door het binnenhalen van grote projecten de eigen inkomsten sterk opgeschoefd, maar toen deze inkomsten wegvielen zijn de uitgaven (o.a. personeel) daar niet direct op aangepast, met als gevolg dat sterk op de reserves was ingeteerd. Ook bleek dat de financiële administratie en financieel-zakelijke organisatie aangescherpt dienden te worden en een aantal kostenposten omlaag moest. Daartoe werd een organisatieveranderplan ontwikkeld dat door het bestuur werd goedgekeurd. De uitvoering hiervan startte in mei 2020 en wordt in september 2021 afgerond.

De belangrijkste acties zijn als volgt geformuleerd:

1. Het op orde brengen van de financiële administratie en verbeteren van de administratief-registrerende taken en -aspecten;
2. Een heldere begrotingssystematiek opzetten voor de werkorganisatie (Stichting Poetry International Festival), het jaarlijkse festival (plus programmaonderdelen) en de 'vaste' projecten;
3. De ontwikkeling van een langetermijnvisie en bijpassende aanpak (minimaal 4 jaar) met betrekking tot de beheersystematiek, waaronder het formuleren van doelen (bijv. continuïteit; buffer/reserves, EV) en deze concreet omzetten. De huidige corona-crisis en de implicaties daarvan dienen daarbij ook meegenomen te worden;
4. Met het oog op 2021-2024 waarin diverse meerjarige ambities en nieuwe elementen zijn geformuleerd (o.m. publiekswerking, coproducties, innovatie, talentontwikkeling), waar deels ook nog een financiële basis voor gevonden moet worden, is het noodzakelijk daarvoor tijdig een fondsenwerving te starten en te integreren in de overall meerjarenaanpak. Het ontwikkelen van een meerjarige fondsenwervingsstrategie voor het festival is noodzakelijk.

In 2020 werden actiepunten 1 en 2 afgerond. In 2021 ligt de nadruk op de uitvoering van de punten 3 en 4.

5. Toelichting bestuur en governance

5.1 Bestuur

Het bestuur vergaderde in 2020 acht maal. De bestuursvergaderingen volgen de jaarlijkse verantwoordingscyclus (jaarverslag, jaarrekening) op de voet. Voor specifieke onderwerpen waaronder organisatievragen, financiën of juridisch advies werden afzonderlijke bestuursleden betrokken.

In 2020 waren diverse wisselingen voorzien. Ten eerste was er de wens om het aantal leden van vijf naar zes uit te breiden en ten tweede liep de tweede termijn van de voorzitter af.

Na een openbare werving met nadrukkelijk aandacht voor de Code diversiteit en Inclusie en extra inspanningen bij het werven, konden op 15 januari twee nieuwe leden aantreden met aandacht voor cultuureducatie, jongeren, letteren en Rotterdam. Beide nieuwe leden gaven evenwel na enige maanden te kennen om privéredenen weer te willen stoppen met hun bestuurswerkzaamheden (Miriam Piters: start 15 januari 2020, gestopt 11 mei 2020; Babeth Fotchind: start 15 januari 2020, gestopt 1 juli 2020). Daarop is een volgende vacatureprocedure gestart. De nieuwe penningmeester Emile ten Hoor ging in september van start en Daphne de Heer trad toe in november. Tevens liep de tweede termijn van voorzitter Siebe Weide af en op voorstel van het bestuur nam Mireille Pondman de taak van voorzitter over. Voor het bestuur is een actueel profielenmatrix en aftreedrooster opgesteld. Het bestuur werkt onbezoldigd en ontvangt alleen reiskostenvergoeding.

Functies en nevenfuncties – bestuur Stichting Poetry International 2020

Siebe Weide (voorzitter tot 11 november 2020)

Functie: Zelfstandig adviseur (Siebe Weide advies)

Nevenfuncties: lid raad van advies Academie voor Cultuurmanagement, voorzitter Parfum de Boem Boem, bestuurslid Fashion for Good Experience.

Hans Bousie

Functie: Directeur bij bureau Brandeis B.V. (hoofdactiviteit)

Nevenfuncties; Directeur van God in Frankrijk B.V. (de holding van waaruit Bousie zijn advocatenactiviteiten uitvoert); Bestuurslid van de Stichting nalatenschap Joost Zwagerman

Martin de Haan

Functie: schrijver, fotograaf, vertaler

Daphne de Heer

Functie: uitgever

Nevenfuncties: Bestuurslid Stichting Dichter des Vaderlands, Lid van de Commissie Letteren van de Raad voor Cultuur, Bestuursvoorzitter stichting PartizanPublik

Emile ten Hoor

Managing partner Certicus Assurance/ Risklane.

Nevenfuncties: bestuurder stichting Corporatie Governance en bestuurder stichting Spinning for the Roses

Mireille Pondman (eerst penningmeester, voorzitter vanaf 11 november 2020)

Functie: directeur RKD Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis

Nevenfuncties: Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Bibliotheekservice Passend Lezen

Inez Boogaarts

Functie; Directeur Stichting Poetry International (vanaf 1 oktober 2019)

Nevenfuncties: Lid/ plv VZ Raad van Toezicht Groninger Museum; Lid/penningmeester raad van bestuur Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond, Amsterdam; Jurymitglied ZukunftsGut, Preis der Commerzbank 2018–2020, Frankfurt am Main; Bestuur Gaudeamus, mei –november 2020; commissie Dichter des Vaderlands 2021-22; jury Grote Poëzie Prijs 2020; incidenteel advies bij „Jonge Kunst“ programma van Fonds voor Cultuurparticipatie.

Naam	Functie	Datum intreding	einde termijn	termijn
Siebe Weide	voorzitter	11-nov-13	11-nov-20	2e
Mireille Pondman	penningmeester	1-mei-19	1-mei-23	1e
Mireille Pondman	voorzitter	11-nov-13	1-mei-23	1e
Emile ten Hoor	penningmeester	28-sep-20	28-sep-24	1e
Martin de Haan	secretaris	17-feb-14	17-feb-21	2e
Hans Bousie	lid	1-dec-15	1-dec-22	2e
Daphne de Heer	lid	9-nov-20	9-nov-24	1e

Profielen

- Hans Bousie (1960), Juridisch, met name auteursrecht; leidinggeven
- Martin de Haan (1966), Letteren, met name vertalen
- Daphne de Heer (1972), Letteren, uitgeverijwereld, poëzie, management letterenorganisatie
- Emile ten Hoor (1972), Accountancy, financiële administraties
- Mireille Pondman (1970), Financiën; Digitale archieven; leidinggeven; Kennis van de Code Diversiteit en Inclusie, Cultural Governance en Fair Practice
- Siebe Weide (1968), Cultuursector, landelijk en stedelijk; leidinggeven; Rotterdams netwerk; ervaring en kennis van de Code Diversiteit en Inclusie, Cultural Governance en Fair Practice

5.2 Codes Diversiteit en Inclusie, Cultural Governance en Fair Practice

De organisatie onderschrijft en werkt actief aan de uitvoering van de drie hierboven genoemde codes. Dat blijkt uit de manier waarop onder meer vacatures voor medewerkers en bestuur worden op- en uitgezet, de wijze waarop geworven wordt en uit de inhoudelijke keuzes voor de programma's. Dit jaar zijn alle gecontracteerde dichters, vertalers en andere makers, ondanks de afgelasting van veel activiteiten, geheel of gedeeltelijk uitbetaald. Bij het vaststellen van de honoraria houden we ons aan de afspraken die onder meer via de LIRA zijn gemaakt. Daarnaast volgen we de discussies over fair pay en practice op de voet, en zijn we bezig om een functiehuis te ontwikkelen.

5.3 Acht principes Governance Code Cultuur 2020

In het kader van de Governance Code Cultuur zijn acht principes gedefinieerd. Het bestuur van Poetry International onderschrijft deze principes en past ze toe én legt ze uit.

1. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren, om. door organisatie van een jaarlijks festival, kennis over te dragen via de internationale platformfunctie en vertaalde poëzie te bewaren en te promoten in online database. Vanuit een grote betrokkenheid bij de stad en internationale letteren zet het bestuur zich in om zo veel mogelijk toegevoegde waarde te leveren aan het culturele klimaat in de stad en aantrekkelijkheid van Rotterdam voor bewoners en bezoekers. De organisatie heeft een professioneel bestuur met een directeur en geeft ruimte aan betrokkenheid van belanghebbenden. De directeur onderhoudt regelmatig contact met belanghebbenden en bericht hierover aan het bestuur.
2. De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan. Het jaarverslag maakt melding van de rechtsvorm en het besturingsmodel van de organisatie. Het jaarverslag, geplaatst op de website van de organisatie geeft o.m. aan dat de Codes Cultural Governance, Diversiteit en Inclusie, en Fair Practice worden toegepast, en gaat nader in op de wijze waarop de

organisatie overleg voert met interne en externe belanghebbenden; hoe het bestuur functioneert en (zelf)evalueert; licht het beloningsbeleid van het bestuur toe en de benoemingstermijnen; in het verslag en op de site staan de (neven)functies van bestuurders vermeld.

3. Bestuursleden zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.
4. Bestuursleden zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar. Er is een taakverdeling van voorzitter en penningmeester met daarnaast gewone leden. De directeur legt gevraagd, ongevraagd en tijdig verantwoording af aan het bestuur en geeft deze alle informatie die nodig is voor het goed kunnen functioneren.
5. De directeur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. Daarover legt de directeur verantwoording af aan het bestuur.
6. Het bestuur en de directeur gaan zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie. De directeur is verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving, het artistiek en zakelijk beleid en het beheersen van de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van de organisatie en de medewerkers. Het bestuur bespreekt regelmatig met de directeur de uitvoering van het beleid van de organisatie, in het bijzonder met betrekking tot risicobeheersing en controle.
7. Het bestuur voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.
8. Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. In najaar 2020 voerde het bestuur met de 'zelfevaluatie'-tool van Cultuur + Ondernemen, een zelfevaluatie uit. Het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directeur vond in augustus 2020 plaats; het jaarcontract is met een jaar verlengd (30 september 2021).

6. Toelichting op het prestatieoverzicht

Presentaties 2020 en bezoeken & bezoekers 2020

In 2020 telden we 4 presentaties: Buddingh'-prijs presentatie, Lockdownbundel-presentatie, Poetry Academy programma en het First Stepsprogramma. Het festival werd afgelast (dat zijn al 4 presentaties) en ook het educatieprogramma en het project Poet-in-residence vonden niet plaats.²

De meeste bezoekers tellen we doorgaans voor het jaarlijkse festival en aangezien het festival niet doorging, is daarmee de ambitie om meer en meer diverse bezoekers en bezoeken in 2020 te realiseren, niet gerealiseerd. Wel konden we nog een bescheiden bezoekersaantal voor kleinere evenementen realiseren. Ruim een derde daarvan was betalend; waarvan grotendeels voor de online lees-workshops (zie ook par. 4). In 2020 zijn overigens alle bezoeken gelijk aan bezoekers.³

Prestaties	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Jaarplan 2020	Realisatie 2020
Aantal presentaties	128	10	15	4
Waarvan in Rotterdam	118	10	8	4

Kengetallen bezoek

Totaal kengetallen bezoeken	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Jaarplan 2020	Realisatie 2020
aantal bezoeken	5963	9650	6000	438
Waarvan betalend	4166	8096	5000	141
Waarvan in schoolverband	624	1036	500	0

Kengetallen bezoek Rotterdam

Aantal bezoeken Rotterdam	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Jaarplan 2020	Realisatie 2020
Aantal bezoeken Rotterdam	4755	9270	5500	398
Waarvan betalend Rotterdam	4500	7901	4500	101
Waarvan in schoolverband in R'dam	624	1036	500	0

Eigen media //Websites (poetry.nl en poetryinternational.org)

Het totaal van alle activiteiten heeft geleid tot een hoger bezoek aan de websites van Poetry International, zelfs zonder festival, dat is normaal gesproken het jaarlijkse hoogtepunt in online bezoek. In 2020 bezochten 744.000 unieke bezoekers 1.618.876 pagina's (tegen 567.633 bezoekers en 1.536.240 pagina's in 2019). Het bezoek aan poetry.nl viel door het wegvallen van het festival wel wat lager uit (24.000, tegen 27.000 in 2019), maar dit werd gecompenseerd door het totale bezoek aan beide sites (die voor het publiek als één site worden waargenomen). Op sociale media groeiden over 2020 het aantal volgers op de belangrijkste kanalen met 1941 volgers. De grootste groei zagen we op Facebook gericht op Nederland (van 6312 naar 7120 =>12,8%) en Instagram (van 2295 naar 2849=>19,2%). De gevarieerde keuze aan (inter)nationale dichters en poëzie gepresenteerd via sociale kanalen en website heeft een aanzienlijke groep (nieuwe) liefhebbers bereikt.

---

² Definitie presentaties in 2019: Poetry International Festival (4 dagen en derhalve 4 presentaties), plus presentaties van De Grote Poëzieprijs, de Prologen (opgeteld 1), Poetry Academy (opgeteld 1), Louder Than A Bomb (opgeteld 1), Poet in Residence (opgeteld 1), Poetry Park (**totaal 10 presentaties**). In de telling van 2019 is sprake van 1 presentatie voor Louder Than a Bomb (ondanks dat in totaal tien klassen en meerdere scholen deelnemen) en ook de 8 verschillende cursussen van de Poetry Academy zijn als 1 presentatie opgenomen. Enkele activiteiten van de Poet in Residence vonden in Amsterdam en Vlaanderen plaats.

³ Het aantal bezoeken aan het festival in 2019 verdubbelde t.o.v. 2018. 3845 bezoekers legden in totaal 7663 festivalbezoeken af. 54% van de bezoekers bezocht het festival voor het eerst. Ook namen ruim 1000 jongeren via school aan activiteiten van Poetry deel, zowel binnen als buiten het festival (Louder Than a Bomb), bezochten cursisten van de Poetry Academy acht verschillende cursussen, met minimaal 8 deelnemers buiten het festival, plus de verschillende workshops binnen het festival.

	2017	2018	2019	2020
Bezoeken website(s) totaal	2.155.550	2.363.079	1.536.240	1.618.876
Aantal unieke bezoekers website(s)	1.686.351	1.845.468	567.633	744.000
Bereik social media - volgers totaal	50.419	54.522	58.830	60.889
Twitter Nederlands - volgers	1395	1545	1693	1828
Twitter Internationaal - volgers	17580	19682	22585	22747
Facebook Nederlands – volgers	4079	5184	6312	7120
Facebook Internationaal - volgers	26365	26361	25.945	26345
Instagram: onbekend verloop - volgers	1000	1750	2295	2849

On stage/ online:

- Lockdown-bundel: 5.000 oplage; Lockdown-gedichten socials: bereik 35.476, betrokkenheid 1.447
- Buddingh'-prijsuitreiking: 40 bezoekers; film van Jens Meijen bekeken: bereik 3.444, betrokkenheid 76
- Dichter aan de Lijn i.s.m. VPRO Mondo: bereik via filmpjes 300.000 kijkers, bereik 5.440, betrokkenheid 497
- First Steps: totaal 290 bezoekers (w.o. 60 bezoekers Dakentours, 60 bezoekers discussie Doelen); socials en website: bereik 14.445, betrokkenheid 1486
- Online leesclubs: 81 deelnemers
- Dichter op reis: 1026 mensen hebben de site bezocht
- Dichter in drag: 15.000 kijkers
- Archive tours: *Alledaagse troost*: bereik 22.541, betrokkenheid 1.908; *Ingehouden Stilte*: bereik 21.290, bereik 1.470; *LHTBI+ Pride*: bereik 49.455, betrokkenheid 1.299; *Future Past*: betrokkenheid 29.737, bereik 962; *Tour de la Poésie*: betrokkenheid 41.225, betrokkenheid 1.178
- Explore Dutch Poetry, 23 posts; bereik 76.089, betrokkenheid 2736
- In het kader van de Buddingh'-prijs gaven drie boekverkopers hun tips: Alek Dabrowski van Boekhandel Van Gennep Rotterdam - <https://vimeo.com/manage/videos/428134778>; Joost Baars van Boekhandel Van Rossem Amsterdam - <https://vimeo.com/manage/videos/427654143>; Marleen Pelle van Hijman Ongerijmd Arnhem - <https://vimeo.com/184097560>

7. Toelichting op de jaarrekening 2020 en begroting 2021

Poetry heeft ook de gevolgen van de pandemie in organisatorische en financiële zin ondervonden (zie hfdstk 3). Een aantal inkomsten viel weg; maar de reeds gedane uitgaven voor het festival –dat we begin april moesten afgelasten- viel verhoudingsgewijs mee. We hebben uiteraard reeds gecontracteerde dichters, kunstenaars en andere makers uitbetaald, maar hadden nog geen kosten voor reis- en verblijf gemaakt. Ook de kosten voor de zaalhuur kregen we later gecrediteerd. Bovendien konden we dankzij de bijdrage van OCW/ Letterenfonds een aantal kosten opvangen. Het Nederlands Letterenfonds heeft op 31-07-2020 in het kader van de regeling aanvullende ondersteuning meerjarig gesubsidieerde instellingen/ Covid-19 een incidentele, aanvullende subsidie toegekend van €118.400. Van dit bedrag is €42.856 besteed in 2020 aan activiteiten om de reeds gemaakte kosten van het afgelaste festival op te vangen, onder andere voor honoraria aan dichters, vertalers en workshopleiders. Ook zijn middelen ingezet om alternatieve activiteiten te ontplooiën, onder meer het First Steps programma, opdrachten te geven aan dichters en vertalers, en ook voorbereidingen te treffen voor meer digitaal aanbod, voor korte en langere termijn. Voor het restantbedrag van €75.544,- wordt conform de regeling een bestemmingsfonds COVID-19 gevormd.

Het Bestuur van Stichting Poetry International heeft in september een zogenaamd 'Organisatieveranderplan' vastgesteld, en daarvoor in de jaarbegroting 2020 €70.000,- bestemd. Aanleiding voor het plan was o.m. de constatering dat de structurele inkomsten achterbleven bij de structurele uitgaven en het onverwacht grote negatieve resultaat over boekjaar 2019. Twee van de vier onderdelen uit het plan konden in 2020 worden geïmplementeerd. Van dit bedrag is €27.614,- in 2020 besteed. Voor het restantbedrag van €42.386,- wordt een bestemmingsreserve 'organisatieveranderplan' gevormd.

Continuïteit

De stichting heeft over het boekjaar 2020 een bate gerealiseerd van € 166.269 per 31-12-2020. Hiervan is €10.000 bestemd voor het 55-jarig jubileum van Poetry International Festival in 2025. €42.386 is opgenomen als een bestemmingsreserve Organisatieplan (zie ook hierboven), en €75.544 als bestemmingsfonds COVID-19 (zie eveneens hierboven). Het resterende resultaat van €38.339 wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve, waarmee deze uitkomt op €92.448.

Inzake de onzekerheid rondom het coronavirus wordt verwezen naar de sectie "gebeurtenissen na balansdatum" in de jaarrekening. Gelet op het resultaat over boekjaar 2020, mede samenhangend met de steunmaatregelen vanuit de overheid en intern doorgevoerde aanpassingen (organisatieveranderplan), ziet het bestuur geen verhoogd risico inzake continuïteit van de organisatie. Uiteraard is de organisatie zich er terdege van bewust dat de gevolgen van de pandemie ook de werking van 2021 zullen beïnvloeden. Maar de bevestiging van de vierjarige ondersteuning van zowel de Gemeente Rotterdam als het Nederlands Letterenfonds én het feit dat we ons beter op de steeds wisselende (corona)omstandigheden kunnen aanpassen, maakt dat de continuïteit niet in gevaar komt.

Gelet op de Corona-omstandigheden en de consequenties daarvan voor de realisatie van de verschillende (meerjaren)activiteiten en eerder geformuleerde ambities, is op verzoek van het Nederlands Letterenfonds en de Gemeente Rotterdam in resp. december 2020 en februari 2021 een aangepaste jaarbegroting 2021 met activiteitenplan en prestatieoverzicht opgesteld. Zie hieronder de begroting op hoofdlijnen. Daarin zijn de toegezegde structurele bijdragen voor 2021-2024 van het Nederlands Letterenfonds en de Gemeente Rotterdam opgenomen, evenals de incidentele subsidies Innovatie & Talentontwikkeling en COVID-19 (restanten) van het Nederlands Letterfonds. Gelet op de onzekerheden rondom Corona zijn voor 2020 m.n. de overige bijdragen uit private middelen voorzigtiger (lees: lager en realistischer) begroot dan oorspronkelijk in de meerjarenbegroting.

Bestuursverslag 2020 en Jaarrekening 2020 zijn op 25 maart 2021 door het bestuur vastgesteld.

Begroting / verkorte exploitatierekening Stichting Poetry International (X 1.000)	Begroting 2021
BATEN	
A. Opbrengsten	
<i>Directe inkomsten:</i>	
A.1 Publieksinkomsten (specificatie)	10
- Kaartverkoop Poetry Festival	10
A.2 Sponsorinkomsten	31,5
- Sponsoring Roteb	10
- Sponsoring C. Buddingh'prijs	1,5
- Overige sponsoring en bijdragen, legaten, erfenissen	20,0
A.3 Overige inkomsten (specificatie)	10
- Samenwerking en co-producties	10
<i>Indirecte inkomsten:</i>	
A.4 Diverse inkomsten (specificatie)	14,6
- Verkoop boeken / merchandise	5
- Verhuur werkplekken	1,8
- Cultuurtraject educatie op school	2,8
- Poetry Academy	5
A.5 Overige bijdragen uit private middelen	150,5
- St. Van Beuningen Peterich (tbv Festival Algemeen)	63
- Lira Fonds	15
- Rotterdamse Fondsen	10
- Dioraphte	10
- PBCF - Ludo Pieters Gastschrijverfonds (t.b.v. Poet in Residence)	17,5
- Div. fondsen (t.b.v. co-producties)	15,0
- Div. fondsen (t.b.v. Poetry Online)	20
B. Bijdragen	
B.1 Meerjarige subsidie OCW /Cultuurfondsen (Ned.Letterenfonds)	245
B.2 Meerjarige subsidie provincie	0
B.3 Subsidie gemeente Rotterdam in het kader van het Cultuurplan	289
B.4 Meerjarige publieke subsidie overig (bijvoorbeeld BKV)	0
B.5 Overige subsidies uit publieke middelen	89
- Nederlands Letterenfonds (Innovatie & Talentontwikkeling - restant)	29,0
- Nederlands Letterenfonds (COVID-19 gelden - restant)	60,0
Som der baten (A + B)	839,6
LASTEN	
C. Beheerslasten	
C.1 Beheerslasten personeel	135,5
C.2 Beheerslasten materieel	103,7
- huisvestingslasten	53,3
- kantoorkosten	40,9
- algemene publiciteitskosten	6,1
- afschrijvingskosten	3,3
D. Activiteitenlasten	
D.1 Activiteitenlasten personeel	312,1
D.2 Activiteitenlasten materieel	313,3
Som der lasten (C + D)	864,6
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-25
Saldo rentebaten / -lasten	0
Saldo bijzondere baten/lasten	25
EXPLOITATIERESULTAAT	0